

Kristaus Karaliaus LAIVAS

Tėvų Marijonų Kolegijos Rėmėjų Savaitraštis

2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois

Telephone: Canal 7790

Numeris 5.	Kolegijos Rėmėjo mokestis ir "Laivas" metams \$3.00	Vas.—Feb. 3,
Metai XIV	Vien tik laikraščio "Laivo" prenumerata metams \$2.00	1 9 3 4.
	Svetur metams \$3.00.	Atskiras numeris 5c

Kun. Jonas J. Jakaitis, M.I.C.

EUKARISTINIS KONGRESAS LIETUVOJE

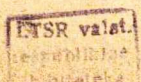
Niekad Lietuvoje tokio didelio žmonių supilūdimu vienon vieton nebuvo, kaip kad įvyks šią vasarą, kuomet pirmasis visos Lietuvos Eukaristinis Kongresas bus laikomas Kaune nuo 29 birželio, ligi 1 liepos.

Tiesa, praeitais metais yra buvę pasikyrų vyskupijų Eukaristiniai Kongresai, kaip Telšių ir Panevežio, bet visos Lietuvos Eukaristinio Kongreso ligi šiol mūsų tėvynėje dar nebūta. Seniaus to neleisdavo pravoslaviškoji rusų valdžia, gi po karui ėmė laiko koliai mūsų tėvynės katalikai tiek įsisąmonino, kad pajuto pareigą viešai Eukaristinį Viešpatį pagerbti, trijų dienų iškilmingomis pamaldomis, skaitlingomis puošniomis švenčiausio Sakramento eisenomis, viešoje aikštėje laikomoms šv. Mišiomis, iškilmingu palaiminimu, didelio — didelio skaitliaus vaikų, vyrų ir moterų priimančių šv. Komuniją, paskaitų bei pamokslų klausymu ir tvirtu nusistatymo pasiryžti Kristui Karaliui ištikimais pasilikti.

Eukaristiniame Kongrese bus popie-

žiaus atstovas, Lietuvos metropolitas, visi vyskupai; dauguma visos Lietuvos kunigų, klierikų ir vienuolių ir visos Lietuvos parapijos bus skaitlingai atstovaujamos. Iš visų Lietuvos kraštų meldžionių ilgos ilgos eisenos, draugijos su savo vėliavomis, procesijų kryžiumi savo kunigų vedami patrauks į Kauną. Žodžiu, visa Lietuva knibždės meldžionimis. Visos Kauno bažnyčios bus tris dienas užpildytos kupinai. Pačios gi didžiosios pamaldos bus laikomos lauke. Kaip stovi Kaunas, dar tokio reginio nėra matęs.

Eukaristinės iškilmės bus tris dienas, kaip kad priimta: pirma diena bus vaikučių diena, antroji moterų ir trečioji vyrų. Tačiau, kas diena bus minių minios pasauliečių ir dvasininkų. Ir toje didžioje minioje bus ir iš kitų šalių katalikų. Iš Amerikos bus lietuvių didelė organizuota atstovybė. Priruošiamasis Eukaristininkų ekskursijos darbas Amerikoje jau pradėtas. Katalikų Federacija ir dienraštis "Draugas" padarė ir pirmuosius žingsnius. Laivas yra jau užsakytas iš New

Yorko tiesiog į Klaipėdą.

Visi Amerikos lietuviai kunigai ir pasauliečiai, kurie tik šiais metais turės galimybės lankytis Europoje, neapleiskite progos pamatyti, išgirsti ir atjausti pirmutinį Eukaristinį Kongresą Lietuvoje. Laikraštis "Draugas" ir "Laivas" maloniai suteiks reikalingų nurodymų bei patarimų, ir patarpininkaus laivakortės įgijimui: (Laiškais klausiant patarimų įdėkite 3c pašto ženklelį atsakymui). Kas rengias važiuoti, jau dabar laikas pradėti ruoštis, ypač tie kurie dar nėra Amerikos piliiečiai, turi tuojuos pradėti žingsnius, kad paspėtų grįžimo raštus sudaryti.

Visa katalikiškoji Lietuvos spauda su didžiausiu atsidėjimu seka rengimąsi prie Pirmojo Tautinio Eucharistinio Kongreso. Tuo tarpu paaiškėjo tik šie dalykai.

Vaikučių diena bus Šv. Petro ir Povilo šventėje. Iš ryto visi vaikeliai atskirose bažnyčiose išklaussys Šv. Mišių ir eis Šv. Komunijos. Apie 10 val. prasidės iš bazilikos šventoriaus, Šv. Trejybės aikštės ir Tėvų Jėzuitų kiemo tvarkinga eisena Vilniaus gatve, Prezidento g. ir Laisvės Alėja ligi Igulos bažnyčios. Prieš šią bažnyčią aikštėje bus atlaikytos vaikučių pamaldos ir pasakytas kurio nors vyskupo pamokslas. Per Mišias jungtinis vaikučių choras giedos lotyniškas Mišių giesmes. Po to visi išsiskirstydami įvairiais šūkais sveikina savo Ganytojus. Po pietų vaikų delegacijos atveš iš Senamiesčio kertinį akmenį, kuris iki to laiko jau bus parvežtas iš Jeruzalės ir tą dieną bus iškilmingai dedamas į Prisikėlimo bažnyčios pamatus.

Antrą dieną jau numatytos daryti jaunimo iškilmės. Iš ryto vėl bus bendros visų Komunijos atskirose Kauno bažnyčiose. Bažnyčios numatomos paskirstyti pagal diecezijas. Po šių pamaldų visi rinksis Ažuolyno aikštėje. Čia bus Šv. Mi-

šios ir pamokslas. Paskui eisena per miestą. Nakties metu švenčiausiojo adoracija ir naktinė procesija per miestą. Adoracijos metu kalbamasis choras pakartos jaunimo pasiaukojimą Kristui. Be abėjo, ši programa iki paties Kongreso bus dar labiau išstobuliuota. Bet jau ir tai gana aiškiai parodo, su koku rūpestingumu rengiamasi prie šio Kongreso.

Kastytis
MANO TIKRASIS DRAUGAS

Šiame pasauly nēr draugų,
Kas mane tiakamai suprastų, —
Visur lyg tarp šaltų bangų,
Siela paguodos tiek teranda...

Į visą šypsosi šaltai,
Kas tik gražu, kilnu ar šventa,
Skandžiai pašiepia net už tai,
Kas tiesą ne kaip jie supranta.

Kiek kenčia man jautri širdis,
Kad jaunos jėgos veltui žūva
Po medžiagos sunkia mase.
Tai atjauti ir tu Lietuva!...

Tik tu, Dievuli, supratai
Tą mano kančią, begalinę:
Šiandien man aušta jau rytai,
Kur vakar vien ūkai patvinę.

Jaučiu, šauki, mane tenai,
Kur vien arai skrajoti gali.
Tu man sielvartus žinai, —
Palengvink mano liūdną dalį!

O Tave, aš draugu renkuos
Tave aš sekti pasiryšiu;
O kai kovoti bus sunku, —
Pažvelgsiu į Golgotos kryžį.

SEKMADIENIS PIRM UŽGAVENIŲ

Sexagesima

Lekcija

2 Korint. 11, 19-12, 9.

BRŪLIAI: Jūs mielų noru pakenčiate paikuosius, patys būdami išmintingi. Jūs juk pakenčiate, jei kas jus pavergia nelaisvėn, jei kas jus ryja, jei kas jūsų lobį ima, jei kas didžiuojasi, jei kas muša jus į veidą. Aš sakau savo sugėdinimui, lyg kad mes būtumėm buvę silpni tame dalyke. Kuo kas nors drįsta girtis, (paikybėje sakau), drįstu ir aš.

Jie yra žydai, ir aš, yra izraelitai, ir aš; yra Abraomo ainiai, ir aš; Jie yra Kristaus tarnai, (kaip neprotingas sakau), aš daugiau: daugiau pakėliau darbų, daugiau kalėjimų, kirčių be galo, buvau dažnai mirties pavojuose. Nuo žydu gavau penkis kartus po keturias dešimtis kirčių be vieno; tris kartus buvau rykštėmis plaktas, kartą akmenimis muštas, tris kartus nukentėjau laivo sudužima, naktį ir dieną buvau jūros gilumoje, dažnai pavojuose nuo vientaučių, pavojuose nuo pagonių, kelionėse, pavojuose upių, pavojuose galvažudžių, pavojuose miestuose, pavojuose tyruose, pavojuose ant jūros, pavojuose tarp netikru brolių; varge ir skurde, daugelyje budėjimų, alkyje ir troškime, daugelyje pasninkų, šaltyje ir nuogume: be to, kas kitaip atsitinka, kasdieninis veržimasis prie manęs, rupestis visomis bažnyčiomis. Kas yra silpnas, ir aš nesidarau silpnas? Kas yra piktinamas, ir aš nedegu? Jei reikia girtis, aš girsiuos savo silpnumu. Dievas ir Tėvas mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus palaimintasis per amžius žino, kad aš nemeluojau. Damasko karaliaus Arėto šalies viršininkas sergėjo damaskiečiu miestą, kad mane sugautų: ir aš pro langą pintinėje buvau nuleistas per sieną ir taip ištrūkiau iš jo rankų.

Jei reikia girtis (tiesa, nepridera), aš eisiu prie Viešpaties regėjimų ir apreiškimų. Aš žinau žmogų Kristuje, kurs pirm keturiolikos metų, — ar kūne, nežinau, ar be kūno, nežinau, Dievas žino, — buvo pagautas į rojų ir girdėjo slaptingus žodžius kurių nėvienam žmogui nevalia sakyti. Tokiuo aš girsiuos, savimi gi nekiki nesigirsiu, tiktai savo silpnybėmis.

Nes jei ir norėčiau girtis, aš nebūsiu neprotingas, nes sakyčiau tiesą; bet susilaikau, kad kas nemanytų apie mane daugiau, kaip manyje mato ar girdi iš manęs. O kad, aš dėl apreiškimų didumo nesikėčiau puikybėn, man duotas akstinas mano kūnui, šetono angelas, kurs mane muštų veidan. Todėl aš tris kartus meldžiau Viešpatį, kad tai atstotų nuo manęs; bet jis man tarė: Gana tau mano malonės, nes jėga įgyja tobulumo silpnybėje. Taigi, aš mielų noru girsiuos mano silpnybėmis, kad Kristaus jėga gyventų manyje.

Evangelija

Luk. 8, 4-15.

ANUO metu susirinkus skaitlingai miniai ir besiskubinant pas jį iš miestų, jis kalbėjo prilyginimu: Sėjėjas išėjo savo sėklos sėtų. Jam sėjant, dalis krito prie kelio, buvo sumindžiota, ir dangaus paukščiai ją sulesė. Kita dalis krito ant uolos ir išdygus padžiūvo, nes neturėjo drėgmės. Kita krito tarp erškėčių ir draug išdygė erškėčiai nusmelkė ją. Kita dalis krito į gerą žemę ir išdygus nešė šinteriopą vaisių. Tai sakydamas jis šaukė: Kas turi ausis klausyti, tas teklausai. Jo mokytiniai klausė jį, ką tas prilyginimas reiškias. Jis jiems tarė: Jums duota pažinti Dievo karalystės paslaptį, kitiems gi skelbiama prilyginimais, kad regėdami nematytų ir girdėdami nesuprastų. Tas prilyginimas

Štai ką reiškia: Sėkla Dievo žodis. Prie kelio tai tie, kurie klauso; paskui ateina velnias ir atima žodį iš jų širdies, kad jie netikėtų ir nebūtų išgelbėti. Ant uolos tie, kurie išgirdę su džiaugsmu priima žodį; bet jie neturi šaknų; jie tiki iki laikui ir pagundos metu jie atsitraukia. Kas gi krito tarp erškėčių, tai tie, kurie kad ir klauso, bet šalin eidami rupesnių, turtų ir gyvenimo džiaugsmų nutroškinami ir ne- neša vaisiaus. Kas gi krito į gerą žemę, tai tie, kurie klauso žodžio, jį palaiko tikrai geroje širdyje ir neša vaisiaus kantrume.

Pažaislio Kazimierietė

TRISDEŠIMT TRYS... DEVYNIOLIKOS ŠIMTŲ METŲ KRIS- TAUS KANČIOS SUKAKTUVIŲ GARBEI

REDAKCIJOS PRIGERŠAS: Trisdešimt trijų metų Kristaus gyvenimo žemėje paminėjimui, dievota poetė sustatė trisdešimt tris tikėjimo tiesas, kame skaitlius TRYS pasireiškia.

1.

O Dieve Didis, švenčiausia Trejybe!
Valdai sutvėrimą galybe šviesia;
Kas gal išmatuot paslapties tos gilybę —
Nuo amžių Tu — Tėvas, Sūnus ir Dvasia!

2.

Siunti tris Arkangelus ištikimuosius:
Štai Mykolas stoja už Tavo teises.
Taurus Gabrielius, kilnus Rafaelius
Žmonijai apreiškia didžiąsias tiesas.

3.

Pažvelk Nazaretan: ten Dievas gyvena
Šventoj šeimynėlėj tarp dviejų žmonių.
Dvasia čia krikščionio lai išmintį semia
Iš trijų skaisčiausių tiesos švyturių.

4.

Juk trys iš Rytų atkeliavo Karaliai.
Sudėjo jie Viešpačiui savo aukas.

5.

Ir trys tiktai metai skirti Visagalio
Pamokyti Kristui žmoniją, tautas.

6.

Štai triskart mirties grandines Jis sutraukė
Prikeldamas tris Izraelio vaikus.

7.

Ir triskart gyvenime savo Jis verkė,
O ašaros plovė Jo skruostus šventus.

8.

Ant Taboro kalno, kai Viešpats užėjo
Juk tris pasirinko Apaštalus tik,

9.

Tad Mozei, Elijui ir Jėzui norėjo
Apaštalai tris ten padangtes statyt.

10.

O kupinas skausmo ir liūdesio vaizde,
Kaip Jėzų apvilt moka Jo mokiniai!...
Ar mažą padarė gi Viešpačiui žaizdą,
Kai Petras triskart išsigynė viešai?

11.

Ir kokia skaudi Jam Golgotos kelionė —
Net triskart po kryžium suklumpa Jisai...
O siela, kai tave gaivina malonė,
Gal kelią Jo kruviną net pamiršai?

12.

Štai trys storos vinyš švenčiausiam Jo Kū-
ne

Žaizdas jau atvėrė skausmingas, plačias!
Suklupęs prie kryžiaus, vargdieni, galiūne,
Paklausk, kas padarė Jam šitas kančias!

13.

Vargingas pasauli, štai tavo Karalius
Tris valandas kybo ištiesęs rankas!
O tavo dvasia gal, kaip ledas atšalus,
Užuojaautos menką krislelį ar ras?

14.

Trys kryžiai stovėjo ant kalno Golgotos
O jų vidury... Išganytojas mūs.

15.

Vėl trijų žmonių Jis čia pat apraudotas:
Jo Motinos, Jono, klajūnės vienos.

16.

Į tris drobules įvyniotas Jo kūnas,
Visatos Kūrėjas štai guli karste!

17.

Tačiau Jis dienas vien tik tris teišbūna
Ir nugali mirtį žerėdams garbe!...

18.

Ant Petro - Uolos Jisai steigia Bažnyčią,
Triskart net paliepdams ganyt aveles.
Lai priešai kovoja, lai drasko ją tyčia,
Žadėjimų Jėzaus, šėtonas nenuneš!

19.

Ji Kristaus paties įkurta, sužadėta,
Iš trijų susideda ryškių dalių:
Kur kenčia, kovoja ir amžiais saulėta
Ji džiaugias aukštai tarp dangaus angelų.

20.

Ir mums trys paliko iš rojaus dalykai,
Kurių nė šėtonas išplėst nepajėgs:
Žvaigždėtas dangus ir gėlelių vainikai,
Nesudrumsto džiaugsmo akių spindulys.

21.

Kol žmogus ant žemės gyvena, jį lydi
Pikčiausi trys priešai lig karsto lentos,
Tai pragaro juodo smarkioji galybė,
Vylingas pasaulis ir kūnas žmogaus.

22.

Dėl to Evangelijos žodžiais nustato
Patsai Jėzus Kristus mums įžadus tris,
Jais einant, nors randam erškėčių ant tako,
Bet giesmes ramybės kartoja širdis.

23.

Švenčiausia Panelė, kada pažadėjo
Gyvenimą Dievui aukoti vienam,

Kiek metų ta Rojaus Gėlelė turėjo? —
Tik tris — tas jau žinoma gal kiekvienam.

24.

Kalbėdami šventą Marijos ražančių,
Apmąstome tris jo skirtingas dalis:
Čia džiaugsmą Marijos, čia Viešpaties ka-
nčią,

Čia vėl jų garbę vaizduojas mintis.

25.

Trys dieviškos didžios yra tik dorybės:
Tikėjimas rodo mums kelią aukštyn,
Viltis nusilpnėjusiam teikia gyvybės,
Gi meilė — mums dangų jau žemėj gamin.

26.

Kol žemėj gyvena žmogus turi ruoštis,
Nes tris jam egzaminus reiks išlaikyt:
Mirtis, kai nelaikas bus verkti ir guostis,
Teismai du nuspręs, kur per amžius reiks
likt.

27.

Dėl to prisiminkim tuos tris tiktai žodžius,
Kuriuos Baltazaras išvydo puotoj,
Ir mums ar nebūt pravartu juos parodžius,
Nes laikas: "pasvert, suskaičiuot, išma-
tuot".

28.

Daug dirbti mums reikia žmonėms išgany-
ti,

Bet trys būtinausi yra tik darbai:
Tai melstis ir pasninku kūną valdyti,
Ir išmaldą duoti vargdieniams dažnai.

29.

Štai Kristus isakęs šventų Mišių Auką
Nurodė jos tris reikšmingąsias dalis.

30.

Ir štai per Mišias bei litanijas kalbant
Triskart "Agnus Dei" kartoja širdis.

31.

Ant žemės keleiviams yr' trys pašaukimai:
Vienuolių — kur Kristui jaunystę aukoja,

Kun. Aleksandras Bubbyš, M.I.C.

Švenčiausioji Marija Mūsų Maldose

Kadangi Dievas taip aukštai išaukštino Švenčiausiąją Mariją, aišku, Jis nori, kad mes irgi atiduotume Jai priderančią garbę. Šią Dievo valią buvo gerai supratę tikintieji krikščionys iš pat krikščionijos pradžių. Pirmaisiais krikščionijos šimtmečiais niekur nerandame jokių pėdų, kad popiežiai, ar bažnytinės santarybos būtų liepusios katalikams melstis į Švenčiausiąją Mergele Mariją, ar garbinti Ją, kadangi visi katalikai matydavo Joje Dievo Motiną ir jausdavo reikalą Ją garlinti ir melsti Josios pagelbos.

Visiems buvo gerai žinomas Arkangelo Gabriėlio pasveikinimas: "Sveika Marija malonės pilnoji, Viešpats su tavimi" ir šv. Elzbietos Šventosios Dvasios įkvėptas pagarbinimas: "Pagirta tu tarp moterų ir pagirtas tavo yscios vaisius!" Taigi iš pradžių krikščionys garbindavo Ją anais Arkangelo ir šv. Elzbietos žodžiais, pridėdami prie šio pagarbinimo ir savo įvairius maldavimus.

Ir taip šv. Anastazius prie pagarbinimo pridėda maldavimą: "Melskis už mus Valdovė ir Moteriškė, Karalienė ir Dievo Motina!"

Popiežius Urbonas IV apie 1260 m.

Kiti du pasauly. Bet, brangus jaunime,
žiūrėki atidžiai, kur žengt bande koja!

32.

Prie Dievo arčiausiai mes esame triskart:
Po krikšto, kada prie altoriaus šventai
Prisiekiame viską apleisti dėl Kristaus,
Kai rankose Dievo užmiegam saldžiai.

33.

Palaimintas Dieve Šventojų Trejybėj,
Per amžius lai skamba Tau himnai garbės,
Lai mūs trys šimtai milijonų, - šventybėj
šių Metų supratėj, - dirbs, melsis, kentės.

prie Angelo ir šv. Elzbietos sveikinimo pridėjo žodžius: "Amen."

XV šimtmečiui prasidėjus bendrai pridėdavo: "Šventoji Marija, Motina, melskis už mus!"

Dabartinis pridėckas: "Šventoji Marija, Dievo Motina melskis už mus nusidėjėlius dabar ir mūsų mirties valandėje!" buvo įsakytas popiežiaus Pijaus V (1570 m.), kursai paliepė į visas maldaknyges įrašyti maldą "Sveika Marija," taip kaip dabar kalbame.

Pirmaisiais krikščionijos amžiais šitos maldos viešai nekalbėdavo taip dažnai, kaip kad šiandieną. Tiktai Nestorijaus erezijai (kuri pradėjo niekinti Švenčiausios Marijos dieviškąją motinystę) iškilus, ir Epheso santarybai pasmerkus klaidžiatikybę, katalikai pradėjo dažniau viešai kalbėti "Sveika Marija."

Apie 1200 metus buvo iškilę nauji klaidžiatikiai, valdensai ir albigensai, kurie išniekindami garbinimą sventųjų, sukilo prieš R. K. Bažnyčią, didžiausiu žiaurumu griaudami visa, kas katalikiška. Susirūpinusiam šiuomi šv. Domininkui pasirodžiusi Švenčiausioji Marija paragino kalbėti šv. Rožančių, tikslu išmelsti iš tų klaidatikių atsivertimo. Nuo to laiko katalikai didžiausiu karštumu pradėjo viešai garbinti Motiną, prie "Tėve Mūsų" maldos visados pridėdami ir "Sveika Marija!"

Tai katalikų dažniausiai vartojamoji maldą, kuria garbiname Dievą ir Švenčiausiąją Mariją ir mums naudinga, ypač pagundoms apsiginti. Joje mes atiduodame garbę Švenčiausiajai, paties Dievo išrinktajai Mergelei, tikrajai Išganytojo Motinai, ir meldžiamė Josios pasigailėjimo.

"Sveika Marija" tai įžanga, kurioje

mes išreiškiame Jai didžiausias, priderančios Jai pagarbos. „Malonės pilnoji“ žodžiais išpažįstame, jog Dievas yra Ją išaukštinęs virš visų kitų, apdovanojamas Ją malonės pilnumu. „Viešpats su tavimi“ ištardami, mes atžymime, Josios asmenį — sielą ir kūną — glaudžiausiai susijungusį su Dievu. „Pagirta tu tarp moterių ir pagirtas tavo yscios vaisius Jėzus“ — reiškia, jog Ji yra laimingiausioji visų žmonių, kadangi iš Jos yra gimęs Išganytojas pasaulio ir didžiausias mūsų Gerardis. Trečioje dalyje: „Šventoji Marija, Dievo Motina, melskis už mus nusidėjėlius dabar ir mūsų mirties valandoje“ prisipažindami esą nusidėjėliai ir silpni, mes pripažindami Ją mūsų Tarpiniakę ir didžiausiąją užtarytoją, maldaujame Jos, kaip paties Išganytojo mums skirtos Motinos, ateiti pagalbon, ypač mirties valandoje, nuo kurios pareina mūsų amžinoji laimė.

Suprantama, jog šitokia sūniškoji pagarba, meilė, maldavimas ir pasitikėjimas Dievo Motina negali likti neišklaustytas! Šv. Bernardas sako, jog nėra tokio nusidėjėlio, kurio neužtarytų Švenčiausioji Dievo Motina, jei kreipiasi į Ją, pasiryždamas tikrai atsiversti ir eiti išganyimo keliu.

Tokią pagarbą reiškė Marijai pirmieji krikščionys ir po Jėzui visų pirma garbindavo Ją ir pasivesdavo Jos globai.

Katalikybei besiplėčiant, plito po pasaulį ir pagarba ir maldos į Švenčiausiąją Mariją. Tokių maldų dabar yra daugybė; svarbiausios, be „Sveika Marija“ yra sekančios: „Viešpaties Angelas...“, šv. Rožančius, Karmelio Škaplieriaus pamaldumas, Loreto Litanija „Sveika Karalienė.“

Dabar katalikai kalba „Viešpaties Angelas,“ varpanis suskambinus paausūrėje, vidūdieny ir saulei leidžiantis. Tos maldos turinys išreiškia padėkos Dievui už Įsikūnijimo paslaptį ir atiduoda garbę

Dievo Motinai už Jos tarpininkavimą šioje paslapyje.

Krikščionybei įgavus laisvės ir virtus valdiškuoju tikėjimu, įsivyravo paprotys, pagal kurį rytais varpų garsu šaukta maldon tikintieji. Kaikur, ypač vienuolynuose skambina varpais, ir vakarais, kad paklydusieji miškuose, ar dykumuose keleiviai žinotų, kurios krypties laikytis.

Nuo Kryžiaus žygių laikų popiežius Urbonas II. (1095) įsakė melstis už atdavimą Šventosios žemės; žmonėms gi susaukti rytmetinėms ir vakarinėms maldoms, liepė skambinti varpais pusvalandį prieš saulėtęki ir pusvalandį po saulelydžiui. Vėliau, būtent 1456 m., popiežius Kalikstas III liepė skambinti varpais ir pusdienyje.

Vėlesnieji popiežiai buvo parėdę, kad skambintų trimis protarpiais, tuomi norėdami pagarbinti Švenčiausiąją Trejybę, ir kad po suskambinimui tikintieji kalbėtų „Sveika Marija,“ maldaudami Dievo Motinos panaikinti klaidžiatikybę. Dabartinis kalbėjimo „Viešpaties Angelas“ būdas yra galutinai įvestas 1724 m. popiežiaus Benedikto XIII ir ją kalbantiesiems suteikė gausius atlaidus.

Rožančiaus maldos buvo įvestos apie 1206 m. šv. Domininkui maldaujant Švenčiausios Marijos pagalbos prieš valdensus ir albigensus. Popiežius Leonas XIII įsakė per visą Spalių mėnesį kalbėti Rožančių su Loreto Litanija.

Škaplieriaus pamaldumas pradėtas Karmelitų Generolo pal. Simono Štock'o (1251 metais) pačiai Švenčiausiajai Marijai apsiereiškime prie to paskatinus, kaip kad aukščiau apie tą plačiau paaiškiniau.

Loreto Litanija — tai dažniausiai Bažnyčios vartojamoji malda, kurioje šaukiamės Švenčiausios Marijos užtarymo, garbindami Ją įvairiais pagarbos nušaukimais imtais iš Šventojo Rašto, arba iš Jos santikių su Dievu, šventaisiais danguje ir gyvenančiais ant žemės žmonėmis.

Visos Josios nušaukimus Litaniijoje mes galime padalyti į 6 skyrius: 1) Pirmuose trijuose nušaukimuose glaudžiai sumintos bendros Josios ypatybės; 2) toliau seka užvardijimai Jos kaipo motinos; 3) po šio mes sveikiname Mariją kaipo Švenčiausiąją Mergelę; 4) toliau garbiname Josios ypatybes imtais iš Šventojo Rašto panašumais; 5) paskui mes atžymime Josios santikius su kovojančiąja Bažnyčia ir pagaliau 6) apibrėžiame Josios santikius su čžiūgaujančiąja Bažnyčia. Pradedami Litaniją, mes šaukiameš Viešpaties Švenčiausioje Trejybėje pasigailėjimo ir baigiame Litaniją kreipdamies į Dievo Avinėlį, kad Jis atleistų mums, išklausytų ir pasigailėtų mūsų, kurie esame atsidavę Jojo Motinos globai.

Šitie nušaukimai Litaniijoje ne visi iš karto buvo vartojami; iškilus ypatingam reikalui, būdavo pridėdami nauji maldavimai, kaip va: "Krikščionių pagelba" patalpinta Litanijon nugalėjus turkus; "Be gimtosios nuodėmės pradėtoji Karalienė," apskelbus Jos nekaltąjį prasidėjimą; "Šv. Rožančiaus Karalienė," paskyrus Spalių mėnesį Dievo Motinai pagerbti, "Taikos Karalienė" — didžiojo karo metu.

Kadangi iš pradžių ji buvo įvesta Italijos mieste Loreto, todėl šita malda vadinasi Loreto Litanija.

Vienuoliktame šimtmečiu vienas pamaldus benediktietis buvo sustatęs dabar labai mėgiamą maldą "Salve Regina" — Sveika Karalienė, gailestingumo Motina, kurios užbaigos žodžius: "O maloningoji, o gailestingoji, o saldžiausioji Mergelė Marija" yra pridėjęs didelis garbintojas — šv. Bernardas, kurio malda "Atmink o saldžiausioji Mergelė Marija" yra irgi visiems žinoma.

Be aukščiau išvardintų maldų į Švenčiausiąją Mariją yra dar daug kitų sustatytų žmonių, kurie ypatingu pamaldumu garbindavo Švenčiausiąją Mariją.

Visose tose maldose mes kreipiamės ing Ją ne kaip kad į davėją malonių, bet kaip į mūsų Užtarėją, kurios maldaujame patarpininkauti pas Dievą ir išmesti iš Jo reikalingų mums dalykų; mes meldžiamės ing Ją kaip kad vaikai glaudžiasi prie savo motinos, prašydami Jos užtarti pas tėvą, į kurią tiesiog kreiptis jie neišdrįsta. Marijos mes nedieviname, kaip kad mums primeta katalikų priešai, bet tik kreipiamės kaip į galingiausiąją tarpininkę tarp Dievo ir žmonių ir, atiduodami Jai garbę, visų pirma garbiname Dievą, visų malonių dalintoją. Joje glūdi mūsų didžiausioji viltis, kadangi Ji apsaugoja mus nuo siekos ir kūno vargų, jei mes šaukiameš Josios pagelbos!

Gaila tų, kurie žalčio apdumti nenori sušukti: "Tavo apgyniman puolame Švenčiausioji Dievo Gimdytoja! Mūsų maldų neatmesk mūsų reikaluose!"

Kolegijos Rėmėjų Aukos:

Gr. Leonavičienė, N. Chicago, Ill., 3.00; P. Dargužis, Bridgeport, Conn., 3.00; M. Marzewich, Duquesne, Pa., 3.00; J. Šukaitis, Waukegan, Ill., 3.00; J. Grigas, Rockford, Ill., 3.00; El. Širmantienė, Lietuvoje, 3.00; C. Jasunienė, Kewanee, Ill., 3.00; O. Razaitienė, New Britain, Conn., 3.00; Ag. Lorientė, Bridgeport, Conn., 3.00; M. Skrodenis, Brooklyn, N. Y., 3.00; Ant. Zupkienė, Waukegan, Ill., 3.00; P. Butkevičius, Worcester, Mass., 3.00; A. Tiškienė, New Haven, Conn., 3.00; O. Somkienė, Philadelphia, Pa., 3.00; J. Smilgius, Chicago, Ill., 7.00; K. Armalavičienė, New Britain, Conn., 1.00; A. Zautra, Manville, N. J., 3.00; O. Mykolaitienė, Waukegan, Ill., 2.00;

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.
Tėvai Marijonai.

Gera spauda — aukso kasyklos,
Bloga knyga — kiaulių knisyklos.

J. E. Vysk. Petras P. Būčys, M. I. C.

Amerikiečiams žinomas buvęs "Draugo" redaktorius ir Tėvų Marijonų generalas, J. E. vyskupas Petras P. Būčys, M. I. C., šį rudenį grįžęs Amerikon, tebesidarbuoja misijonieriumi slavų klaidatikių tarpe, gelbėdamas jiems grįžti į Kristaus įsteigtąją Katalikų Bažnyčią. Jo Ekscelencijos darbas yra sunkus, dažnai kelionėje, tarp svetimų ir nepalankiai nusistačiusių žmonių. Kad jam darbas tarp

rytų klaidatikių būtų lengvesnis, paties popiežiaus patvarkimu, vyskupas Būčys paviršutinę išvaizdą turi turėti tokią pat, kaip ir rusų kunigai, būtent: velki savotišką sutoną, užsiželdė barzdą ir Mišias laiko senslavų kalboje. Tikėjimo esmė nėra drabužyje nei plaukuose, nei kalboje, nei ceremonijų paviršutinybėje, todėl jų pakeitimas yra galimu daiktu. Vyskupui Būčiui, esant jau apyseniam žmogui ir

pripratusiam prie lotynų apeigų, toji atmaina buvo nelengva, bet iš artymo meilės ir iš klusnumo Šventam Tėvui jis sutiko tuos apsunkinimus prisimti. Lietuviai yra pripratę prie lotyniškų Katalikų Bažnyčios apeigų, tai rytinių Katalikų Bažnyčios apeigų nemėgsta. Kuomet rusai atsimetė nuo Katalikų Bažnyčios, pasiliko prie rytinių apeigų, tai lietuviams ir pačios rytinės apeigos virto nemaloniais ir jas pašiepdavo.

Tie lietuviai, kurie apie Katalikų Bažnyčios apeigas mažą ką žino, ir mano, kad tik tie yra tikri katalikai, kurie yra lotyniškų apeigų, — jiems paviršutinė rytinių apeigų vyskupo išvaizda yra keista, jos nepakenčia, ją smerkia. Nors dar ne labai seni tie laikai, kai Lietuvoje buvo unijatų katalikų, kurie buvo rytinių apeigų, tat, jų kunigai būdavo barzdoti, Mišias laikydavo rytinėmis apeigomis ir ne lotyniškai, tik senslaviškai, o tačiau jau šiaudien nemokytas lietuvis pamatęs rytinių apeigų Mišias, jų nesupranta, o pasitaiko kad ir pajuokia. Nors vyskupas Būčys buvo plačiai žinomas kaip šventas, pamaldus kunigas vienuolis Lietuvoje ir Amerikoje, tačiau jam lankantis po lietuvių bažnyčias Amerikoje vietomis reikėjo žmonėms bažnyčioje paaiškinti, kad dėl jo apželdinto smakro, ar ypatingų drabužių, ar Mišių kitokių ceremonijų, kuris nors jo neitartų klaidatikystėje.

Reikia džiaugtis, kad šv. Tėvas iš lietuvių tautos pasirinko vyskupą misijonieriauti rusų gražinimui Katalikų Bažnyčiai. Jo darbuotė duoda gerų vaisių. Popiežiaus ir vyskupo misijonieriaus pastangos neina niekais, Dievas jiems laimina pasisekimu: vyskupas Būčys tik Amerikoje priėmė Katalikų Bažnyčion vieną rusų vyskupą ir kelioliką kunigų. Mes lietuviai galėtumėme vyskupo Petro Pranciškaus Būčio darbą palengvinti, ne tik maldomis, bet ir savo gera įtakte į rusus. Tokių pagelbininkų vyskupas Bučys ran-

da lietuvių tarpe. Šv. Tėvas kaipuriuos tuos vyskupo pagelbininkus pagerbė, atsiųsdamas dėkingumo ženklą — Šventų Metų medalį. Tokius požymius, turimomis žiniomis, yra gavęs kun. Juozas Simonaitis, kun. Juozas Čepukaitis ir kun. Magnus Kazėnas. Bet yra daug daugiau, kurie užsipelnė pas Dangiškaį Tėvą gausaus atlyginimo.

Ligi liepos mėnesio J. E. vyskupas P. P. Bučys, M.I.C. buvo Tėvų Marijonų Kongregacijos vyriausias viršininkas, arba generolas; nuo praeitos liepos popiežius nuo tų pareigų jį paliuosavo, kad turėtų daugiau laiko rusų atvertimui, kuriais šv. Tėvas taip labai yra susirūpinęs.

Intensivus, nuolat keliaujančio misijonieriaus darbas ima atsiliepti į nejauną vyskupo Būčio sveikata, tat, ir nenorint tas darbas jam reikės susiaurint, ar kitam pavesti.

“Laivo” redakcija nuo savęs ir savo skaitytojų vardu siunčia Jo Ekselencijai vyskupui Petru P. Būčiui, M.I.C. gilios pagarbės ir atjautimo jausmus taip sunkiame darbe ir trokšta, kad atsirastų jaunesnis pilnas misijonieriško uolumo dvasininkas, kuris paimtų toliau vesti taip išganingą misiją, duodant progos mūsų vyskupui sustiprėti ir vėl saviems padirbėti.

Mirė Kun. S. Maciurak

Prašome pasimelsti už Tėvų Marijonų Vienuolijos kandidatą — kun. Steponą Maciurak'ą, rytinių apeigų kunigą, kuris palaidotas sausio 14, 1934 Pittsburgh, Pa.

Kun. S. Maciurakas buvo padavęs prašymą priimti jį Marijonų Vienuolijon ir Vienuolijos Vyresnybė jau buvo davus savo sutikimą, tiktai jo vyskupas dar delsė savo sutikimą jį atleisti.

ATSAKYMAI SKAITYTOJŲ PAKLAUSIMAMS

KLAUSIMAS. Ar tretininkai turi nešioti šv. Pranciškaus škaplierius ant kaklo, ar užtenka tik kur kišeniuje su savi-
vim nešioti? M.B.

ATSAKYMAS. Kadangi škaplieris yra sutrumpintas ir sumažintas tretininko vienuolinis rūbas, tai jį reikia nešioti ant kaklo, neš rūbo niekas kišenėje nenešioja.

KLAUSIMAS. Ar naujus škaplierius reikia duoti kiekvieną kartą šventinti, ar užtenka pirmo pašventinimo, kurį davė kunigas įrašydamas į broliją. M. B.

ATSAKYMAS. Jei pašventintas škaplieris nusidėvi, tai jo vieton galima įsigyti kitą ir nėra pareigos duoti jį šventinti.

ATSAKYMAS. F. K-ui. — Apie komunistus "Laive" buvo ilgas straipsnis. Tamista savo klausimui tenai rasi atsakymą.

KLAUSIMAS. Didžiam ketvirtadienyje šventinamos trys ostijos. Kas daroma su ta ostija, kuri ištikus metus yra laikoma ciborijoje? Alf. Dan.

ATSAKYMAS. Jokia ostija nelaikoma ciborijoje per ištikus metus, nes ji, taip laikoma, sugestų ir nustotų buvusi kūnu ir krauju V. Jėzaus Kristaus. Ta ostija, kuri yra vartojama išstatyti monstrancijoje ir kuria teikiamas palaiminimai, turi būti atnaujinama kas dvi savaitės, ir taip yra daroma. Senąją ostiją kunigas priima komunijoje; gi išstatymui konsekruoja naują. Taip pasielia kunigas su senąja ostija ir Didžiajame Ketvirtadienyje, -- jis ją priima komunijoje, o jos vietoje palieka naujai konsekruotą — Didžiojo Penktadienio Mišioms ir kitą į monstranciją dėti.

KLAUSIMAS. Ar tiesa, kad Katalikų Bažnyčia neteikia kunigystės sakramento jauniui, kuris ginęs iš mergos?

Jei tiesa, tai kodėl? Juk tas jaunuolis rodosi, nieku nenusikaltęs. J.M.K.

ATSAKYMAS. Tiesa, bet būna ir išimčių.

Bažnyčia nori, kad Dievo tarnai kunigai turėtų gerą vardą, būtų be priekaištų, kad neturėtų ypatybių, dėl kurių juos niekintų arba išjuoktų.

Bažnyčia taipogi nešventina taip pat kuprotų, vienrankių beausių ar šiaip turinčius iškreiptą kūno išvaizdą, kadangi tokia išvaizda iššaukia pajuoką ar panieką žmonėse ir tuo būdu tas kunigas sutinka žymių kliūčių dirbti, o dažnai netenka autoriteto. Tačiau išimtinuose atsitikimuose Bažnyčios Vyriausybė daro išimtį.

KLAUSIMAS. Ar katalikai tiki į dieviškąjį gydymą?

ATSAKYMAS. Katalikai tiki, kad Dievas yra visagalis ir gali išgydyti ligonį ir stebūklingu būdu, jei tokia jo valia. Jėzus pats gydė ligonius, jo apaštalai taip darė, jo šventieji taip darė ir dabar taip padaro. Taip pat turime vietų, kuriose daug ligonių pasveiksta stebūklingu būdu.

Katalikai tiki taip pat, kad dėl karštų maldų, siunčiamų Dievui su gyvu, tvirtu tikėjimu, galima susilaukti iš Dievo išgijimo, jei tokia Jo valia. Katalikai netvirtina, kad būtina turi išgyti, jei prašysi.

Jokūbas apaštalas aiškiai pareiškė, kad pas ligonius būtų kviečiami kunigai, kurie melstųsi už juos ir pateptų aliejais, kad ligoniai susilauktų išgijimo, jei tokia Dievo valia.

Tokis katalikų tikėjimas nėra kokis ypatingas kultas ar religijos forma, kaip tai turi nekurios sektos.

"Dabar pasilieka tie trys dalykai, tikėjimas, viltis, meilė; tačiau didžiausis tarp jų yra meilė" (I Kor. 13, 13).

TĖVAI MARIJONAI IR JŲ RĖMĖJAI

Sveikiname Marijonų Generolą

Šią savaitę, 29 sausio, laukiame Amerikon atvažiuojant iš Rymo Tėvų Marijonų Kongregacijos vyriausio viršininko — kun. Andriaus Cikoto, M.I.C.

Iš New Yorko aukštai gerbiamas svečias važiuoja Kanoniškos vizitos atlikti Marijonų Vienuolyne Thompson, Conn. ir ta proga apielinkės lietuvių bažnyčiose skelbs misijas. Jau yra pakvietimai nuo kun. Wasio, kun. Vaitekaičio ir kun. Inčičūros; viso, penkias savaites, taip kad gavėnios tik Didžioji Savaitė liko liuosa.

Užbaigęs misijas rytuose, tėvas generolas atvyks kanoniškas vizitas daryti Marijonų vienuolynams Chicagoje. Grįš Ryman birželio mėnesyje.

Naujai atvykstantį aukštą ir malonų svečią Tėvų Marijonų Kolegijos Remėjų Draugija ir "Laivo" redakcija nuoširdžiai sveikina ir meldžia Dievo palaimos jo dideliems darbams.

Kolegija Marianapolis

Ziemos oras vistiek mums patarnavo labai gražiai. Sušaldė tinkamai ežero vandenį. Todėl kolegijos studentai dabar proga naudojasi, turėdami čiūžinėjimo žaidimus. Kiekvienas kolegijos skyrius čiūžvnių žaidimuose ima dalyvumo, ir sparčiai lenktinauja kad pasiektų čempionato. Ligšiol ketvirtas skyrius pasirodo gabiausias šiame žaidime; jų grupę sudaro šie asmens: Kamandulis, Aleksandravičius, Parulis, Kulbis, Verseekas, Augūnas ir Gudavičius.

Red. pastaba: Vyrai laikykitės! Ne pasiduokite pirmamečiams!

KĖGLIŲ ARENOJE

Per šį mokslo semestrą visų akys yra atkreiptos į kėglių lenktynes; tēmyjame, kas išlaimės čempionatą. Visos kėglių grupės smarkiai žaidžia bet Šv. Jono ratelis, kurį sudaro: Ivanauskas,

Kulbis ir Liolia, stovi pirmoje vietoje. Ar jie pirmoje vietoje bus ilgokai, tai dar negalima sakyti, nes kiti rateliai labai arti prie pirmos vietos. Pažiūrėsime kaip gultinai bus. (Šv. Jono kuopelei be Jono Tatulio nėra vilties atsilaukyti. Red.)

DEBATAI

Sausio 19 dieną turėjome progos išgirsti mūsų kolegijos salėje labai įdomių debatų apie labai svarbų klausimą, būtent: "Apie kriminalistus." Debatai tęsėsi vieną valandą ir buvo labai įdomūs. Kalbėtojai buvo tinkamai paruošę savo kalbas. Visiems kolegijos studentams patiko ir pagyrė debatorius. Grafas, Šaulys, Peskus ir Venslauskas sudarė vieną debatų grupę ir jiems buvo suteikti laurai; jie gynė temą, kad pavojingi kriminalistai turi būt nubausti mirtimi. Kitą debatų grupę sudarė: Micionas, Versiackas, Aleksandravičius ir Grenda. Abi pusi pasižymėjo iškalbą ir faktais. Būtų malonu dar daugiau išgirst tokių debatų.

Jonas A. Kamandulis.

STUDENTŲ KUOPA

Antras mokslo metų semestras prasidėjo Sausio 9 d. Studentai kurie per šventes buvo išvažiavę pas tėvelius, grįžo kupini pasiryžimų dar uoliau mokytis.

A. L. K. S. O. pirmoji kuopa, po vardu a.a. kun. Felikso Kudirkos, turėjo pirmąjį šių metų susirinkimą sausio 13 d. Tarp kitko buvo aptartas naujas laikraščiuikas, "Mažųjų Draugas." Kun. dr. Biskis, to laikraščiuiko vyriausias redaktorius, ragino raštu remti šitą prakilnų užsimojimą.

Taipgi parinkta komisija suruošimui iškilmingų priimtavių Marijonų Generolui kun. A. Cikotai, kuris neužilgo viešės Marianapolyj.

Artinantis Lietuvos nepriklausomybės šventei išrinkta komisija, kuri parengs programą įdant kolegijos metinis patrijo-

tinis apvairščiavimas galėtų prilygti aniems metams. Vienas studentas savanoriškai prižadėjo priruošt tai progai įdomią paskaitą.

Misijonierių sekcija sušaukė susirinkimą sausio 14 d. Didelį įspūdį padarė kua. dr. Biskio kalba, raginanti melstis už vėles skaistykloje kenčiančias. Perskaitytas raportas panašios sekcijos, kuri darbuojasi Marijos Kalnelių Naujokyne. Raportas buvo turingas ir parodė, kad darbas sekasi, tiktai reikalinga ištvėrmė.

Jurgis Vilčiauskas (L.K.)

Neturtingi Klierikai

Tėvai Marijonai turi daug rūpesčio išlaikyti ir išmokslinti prie jų prisiglaudusius neturtingus klierikus. Jų keturiolika lavinami Rymo universitete "Angelico," du Lietuvos universitete "Vytauto Didžiojo," devyni "Marijanapolio Kolegijos" filosofijos skyriuje. Visi klierikai kilę iš neturtingų darbininkų šeimų. Dauguma jų turėjo pajėgų padengti iškasčius kolegijos mokslų, tačiau filosofijos ir teologijos mokslams išeiti (nemažiau kaip po šešis metus) jau neį viena šeima nebepajėgia ir visa našta puola Tėvams Marijonams. Koliai uždariai būdavo geresni, tai daug gerų žmonių aukomis atėdavo Tėvam Marijonams pagelbon ir todėl studentų mokslinimas nebuvo per daug sunkus, tačiau šiuo materialinio skurdo metu, jau klierikų mokslinimo našta Tėvams Marijonams darosi nebepakeliama. Vienas mūsų didelis geradaris, — Juozas Galevičius — iš savo aukų sudarė \$5,000. nepajudinamą fondą, kurio nuošimčiais bus lavinamas vienas Marijonų auklėtinis. Ar neatsirastų daugiau geradarių, kurie vieno klieriko lavinimo mokesčių apsintų padengti? Gal Marijonų Kolegijos skyriai galėtų kas met vieno klieriko lavinimo iškasčius padengti? Gerieji Rėmėjai, pabandykite!

REDAKCIJOS PAREIŠKIMAS

„Panelė“ ar „mergelė“

Paėmęs „Laivo“ redagavimą susidūriau su skaitytojų pageidavimu, kad Švenčiausioji Dievo Motina mūsų laikraštyje nebūtų vadinama *mergelė*, bet *panelė*.

Žodis *mergystė*, *mergelė* yra geri, gražūs ir tikrai lietuviški; tačiau vietomis tas žodis yra vartojamas ypač toms *mergelėms*, kurios nustoję skaistybės doros ir dėl to to krašto žmonės matydami tą žodį šalia vardo Švenčiausios Marijos, ima piktintis ir laikraščio redakcijai siunčia papeikimus, pabarimus ir net skaudžius įspėjimus. Kadangi žodžio *mergelė* šalia Šv. Marijos vardo minėjimas mūsų kalboje ir rašyboje dar nėra nusistovėjęs, ir lietuvių kalbos reforma priklauso daugiau nuo Lietuvos kalbininkų, negu nuo amerikiečių, todėl „Laivo“ redakcija savo sandarbininkų prašo siunčiamuose straipsniuose rašyti — Švenčiausioji *Panelė*.

Žodis *pan*, ir nuo jo: *ponas*, *ponia*, *panelė*, yra labai senos grekų kilmės žodis. Tas žodis yra vartojamas ir anglų kalboje; palygink: „*Pan-American Exposition*“. Lietuvių kalboje jis yra įgyjęs prasmės aukšto luomo kilmės pažymėjimui, ne vien skaisčios *mergystės*. Švenčiausiai Marijai tas žodis tinka abiem prasmėm ir nėra reikalo nuo jo bėgti.

Laikantis „Kristaus Karaliaus Laivo“ vadinimo Marijos Švenčiausiaja *Panelė*, mes nesikėsiname peikti tų, kurie ją vadina Švenčiausiaja *Mergele*, kadangi tas pavadinimas yra tikrai gražus ir grynai lietuviškas, nors kai kurių klausai jis yra neįprastas.

Kun. Jonas J. Jakaitis, M. I. C.,
„Laivo“ redaktorius

„Šią naktį bus pareikalauta iš tavęs tavo sielos; kieno gi bus, ką tu prirengei?“ (Luk. 12, 20).

Kain. A. Petrauskas, M.I.C.

1905 — SUMIŠIMŲ METAI LIETUVOJE

TELEGRAFO STIEBAI

Mano vienas draugų kaip tik revoliucijos metu gyveno Sasnavoje. Vadinasi, toje vietoje, kur smarkiausiai revoliucijonierių buvo veikiamas. Jis man nupasakojo daug atsitikimų iš tų laikų. Gaila, kad daugelį jau esu pamiršęs. Po tiekos metų atsiminti kad ir gana šiurpulingus įvykius ir nemalonus, vis dėlto įdomu. Juk vis tai dėjosi ne kur kitur, ne už jūrų marių, kaip sako, bet čia pat, mūsų laukuose, mūsų pažįstamosiose vietose, veikė mūsų draugai, o gal net artimi giminės.

Vienu iš jo nupasakotų atsimenu dar gana įdomu dalyką, būtent apie telegrafo stiebus paplentėje.

— Važinėjęs visą dieną įvairiais reikalais po kaimus — pradėjo mano draugas — sugrižau namo gerokai sustipęs, sušalęs. Mano vežėjas, jaunas vyrukas, žinomo iš Raišupių kaimo ūkininko sūnus J. K-ys, kad ir sušalęs taip pat, bet ilgai netrukdamas kuo greičiau skuba namo.

— Kas čia tokio, manau, būtų? Juk mėgdavo su manimi pasišnekučiuoti ir ne kartą pavėžinęs mane, sutrukdavo pas mane ilgokai. Kas jam dabar pasidarė, kad taip veržiasi namo? Gal kuo aš jam nepatikan? — Nespėjau tačiau dar gerai nė įsigilinti į tą klausimą ir išsiaiškinti, o jau mano jaunolis paplakęs arklius švilpė namo.

Išvažiavo, tai išvažiavo, ne ka darysi. Teisybė, pradėjo man į galvą lįsti lyg kokios įtartinos mintys, bet stengiausi jomis nusikratyti. O norint kokiomis nemaloniomis mintimis nusikratyti geriausias vaistas, duoti smegenims ka nors kita veikti. Taigi ir panaudojau šitą receptą. Pasiėmiau nuo lentynos storą drosiško turinio knygą ir atsivertęs pradėjau skaityti. Skaičiau gana ilgokai, kol akys nepradėjo merktis ir nenuvarė manęs į lovą.

Padėkojęs geriausiam Viešpačiui už visa, ką yra man suteikęs šią dieną, nusirėdžiau ir atsiguliau. Miegojau labai gardžiai. Klausykis, per visą dieną plunkęs per kaimus, sustipęs, nuvargęs! — Tai kad gulian, tai ir užkriokian kaip negvyas. Per miegus klausau, į langą barkšt barkšt: kunigėli, pas ligonį!

— Pas ligonį? — paklausiau per sapną. Ir norėjau verstis ant kito šono ir vėl miegoti. Langas tačiau dar smarkiau subarškėjo ir stipresnis balsas: kunigėli, ligonis marinamas!

— Marinamas? — Ė! tai nėra ka dėtis su lova! Skykt aš iš lovos. Viena minutė — jau aš pasirėngęs į kelionę.

Lauke buvo tamsu. Važiavome labai smarkiai. Ligonis tikrai buvo silpnas. Aprūpinęs šventaisiais Sakramentais, prirenęs prie mirties, grįžtu atgal. Dar gerai neprašvito. Medžiai iš tolo žiūrint atrodo lyg koki milžinai. Važiuojame gerą galą prastu keliu, paskui įsukame į plentą, bet kas čia? Žiūrime ir abu, nesuprantaime, kas čia pasidarė? Visa paplente telegrafo stiebai parvirte, vielos susipainioję ant kelio. Arkliai pradeda klupti, baidytis. Per sugriuvusius stiebus negalima pervažiuoti. Iš pradžių mudu su vežėju negalėjova susivokti, kaip čia tie telegrafo stiebai sugriuvo, kad, rodos, nė vėjo didesnio nebuvo. Atvažiuojant juk jie visi stati stovėjo. Kas čia būtų?

Pamažėl pradėdame išžiūrėti į gulinčius stiebus. Gi perpus papiauti ir nulaidyti. Telegrafo vielos susinarpulinę, susipainioję sudaro nepervážiuojamą tinklą. Dabar abiem mum į galvą dinkt, tai bus revoliucijonierių darbas!

Mano vežėjas, kaip tik šita mintis jam į galvą parėjo ir gavo mano patvirtinimą, botagą į rankas, arkliams užčiulpė, po vieną botagą per šonus ir kaip dūmas

pasileido lėkt, nepaisydamas nė vielų, nei gulinčių stiebu. Mudu bevažiuojant čia ras, tai dar ko gero įtars, kad mudviejų tai darbas!

Arkleliai, tarsi supratę savo ponams pavojų, taip pat užmiršo visokius naravus ir baidymusis. Kaip žaibas pernešė mudu per visą pavojingą plotą. O ploto būta gana didelio. Beveik nuo Sasnavos ligi pat Vinėjų kaimelio visi stiebai nulaidyti. Apie trys kilometrai ilgio!

Tik namo parvykęs sužinojau, kas čia buvo. Mat, vakar vakare būta revoliucijonierių mitingo. Mano vakarykščio jaunuo vežėjo būta prie jų prisidėjusio. Dėl to jis vakar taip labai skubinos namo iš manęs. Skubintasi, mat, jo į tą mitingą. Mitinge buvo svarstoma, kokiū būdu atskyrus Marijampolėje esančius rusų kareivių du pulkus nuo Kauniškės kariuomenės. Buvo žinių, būk vienas Marijampoliškių pulkų noris prisidėti prie revoliucijonierių. Kad Kauniškiai nesuskubtų į pagalbą kitam pulkui, reikią pertraukti telegrafo susisiekimą, nuleidžiant stiebus.

Nutarė ir ilgai nelaukdami kas galėdamas apsiginklavo kirviais, piūklais bei kitokiais reikalingais prietaisais ir bemačiant visą eilę stiebu paguldė ant plento.

Padarinių šitokio darbo, žinoma, ilgai neteko laukti. Už poros valandų jau buvo vietoje Marijampolės policija ir kareiviai. Danu tyrinėti, kas, kada, kaip? — Aplinkiniai gyventojai nieko nežino. Dar buvo tamsu, kai darbas buvo daromas. Jei kas kiek ir matė ar žinojo, bet visi nė šnipšt! Ginasi gyvai, nieko nematė, nieko nežiną!...

Valdžia tada paliepia visiems paplėntės gyventojams eiti į darbą ir stiebus išnaują atstatyti. Bet būk tu gudras atstatyti žiemą, kai žemė įšalus, kad nė kirviu neįkirsi! Tai ką daryti? — Sumanyta, tie pats nupiaustyti stiebai vėl sudurstyti, suvaržyti vielomis ir ligi šiltesnių dienų atlaikysią. Taip ir padarė.

Porą dienų padirbėjo ir stiebus atstatė. Telegrafas veikė, kaip veikęs. Valščiui pabaudos už neprižiūrėjamą telegrafo stiebu uždėjo kiekvienam ūkininkui po penkis rublius sumokėti. Kad nepasikartotų kitą kartą panašus šposas, įsakyta kiekvienam ūkininkui saugoti dieną naktį stiebus ties savo lauku. Už sugadinimą atsakysią kiekvienas, ties kurio lauku piktdarybė būsianti padaryta. Joki pasiteisinimai nebūsia imami domėn.

Žmonės bausmes sumokėjo. Ėjo sargybas, bet piktadarių neišdavė. Vieni neišdavė kad ir žinojo, kas buvo padaręs, dėl baimės, kad paskui revoliucijonieriai kuo nepakenktų. Kiti vėl dėl revoliucijonieriško nusistatymo. Treti neišdavė dėl to, kad tikrai nežinojo. Neramiu metu žmonės bijojo patamse iš pirkios išeiti. Tai iš kur jie galėjo žinoti, kas darosi paplentėje? —

Pagalios dėl šiokių ar kitokių motyvų užtylėjo kaltininkus, bet vis dėl to užtylėjo, vely sumokėjo bausmes, vely ėjo sargybą, bet savųjų neišdavė. Šitokia visų vienybė, be abejo, didelio padarė įspūdžio ir rusų valdžiai. Reiškia jie visi revoliucijonieriai. Su visais gi nekavosi!

O, kad būtų visame kamą tokia vienybė išlaikyta, kaip matai būtų rusų monarchizmas sugniužęs ir šiandie Rusija būtų laisva konstitucinė monarchija, kaip Anglija, parlamento valdoma, ir gal būtų visai prie didžiojo karo neprileidusi.

Bet tuomet, žinoma, apie laisvą Lietuvą, būtumėme negalėję nė sapnuoti!

Malonėkite atvykti į

“DRAUGO” KONCERTĄ

Vas. 4, 1934,

5:00 p. m.

Lietuvių Auditorijoje,

3133 So. Halsted Street

CHICAGO, ILLINOIS

DAINUOS TRYS CHORAI

ir garsiausi solistai..

UŽTIKRINAME PATENKINIMĄ.

SVARBESNI MŪSŲ LAIKŲ ĮVYKIAI

Katalikų Seimelis

Naujos Anglijos Lietuvių Katalikų IX Seimelis įvyks vasario 22, 1934, Norwood, Mass.

Numatoma svarstymui: Lietuvių Diešos ruošimas, spaudos stiprinimas, bendros katalikų akeijos nustatymas.

Visos katalikiškos lietuvių draugijos yra kviečiamos atsiųsti savo atstovus.

Popiežius Pažysta Ameriką

Anot laikraščių pranešimų, popiežius Pius XI stebėtinai gerai pažįsta Amerikos padėtį. Lankiusiems į amerikonus, apie mūsų prezidentą Roosevelt ir iš jo dažnaus šaukymosi dievybės, sprendė kad prezidentas turi būti giliai tikintis krikščionis.

Moterys Aplenkė Vyrus

Sulyginant jauną, Lietuvių R. K. Moterų Sąjungą, jau inkorporuota Massachusetts valstijoje. Tos organizacijos valdybai, ypač jos Centro Raštininkei - p-niai Marijonai Vaičiūnienei, tenka daug pagyrinimų dėl sėkmingai pravesto darbo. Tas laimėjimas ypač ryškus, kad daug senesnė ir didesnė vyrų ir moterų organizacija Susivienijimo L. R. K. A. dar ir po šiai dienai yra Mass. valstybėje neįkorporuotos, nors darbas pradėtas ir "varomas" dar pirm įsisteigiant Moterų Sąjungai. Ar ne dėl to, kad tos organizacijos valdyboje sėdi visi vyrai? - Jei taip, tai kitame Susivienijimo seime Centro valdybon reiktų rinkti vien moteris.

Šachas ir Kunigas

Neseniai praskambėjo pasauly drąginaga žinia, kad Afganistano valdovą Nadir šachą nužudė jo artimas tarnas. Europos mintys sustojo trumpai valandėlei ties mažai pažįstamu kraštu. Katalikai prisiminė, kad Afganistane šachas yra

uždraudęs mirties bausme įžengti katalikų kunigui į Afganistaną. Vis dėlto, per reitais metais Kalėdų švenčių proga Nadir šachą pasveikino katalikų kunigas Caspani šalies sostinėje Kabulyje. Kun. Caspani yra Italijos ambasadoriaus kapelionas. Italija sudarydama su Afganistanu sutartį, išsiderėjo, kad Italijos ministeris turėtų savo kunigą. Pirmas Mišias Afganistane kun. Caspani laikė per Naujus Metus. Į ambasadoriaus namų koplyčią suėjo per 20 žmonių. Jų tarpe buvo ir vietinių šalies gyventojų nekatalikų. Dabar koplyčia veikia parapijos bažnyčios teisėmis.

Kai visi diplomatai sveikino švenčių proga Afganistano šachą, buvo nuvykęs į tas iškilmes ir Italijos ministeris kartu su kapelionu ir juos supažindino. Kunigas dirba uoliau ir tikisi atmainos nedrauginguose katalikams įstatymuose.

Rusų - Japonų Karo Pavojus

Santikiai tarp Rusų ir Japonų Mandžurijoje yra taip įtempti, kad maža reikia karo pradžia. Vien karo galo netikrumas sulaiko nuo karo pradėjimo. Rusijai gavus Amerikos pripažinimą ir japonai ima gerintis Amerikai. Japonijos militaristas karo ministeris generolas Sadao Araki atsistatydino ir spėjama kad tuomi militaristų diktatoriavimas užsibaigė ir Japonija bus sukalbesnė.

Šv. Tėvas, dėlei didžiųjų karo pavojų ir militaristų įsigalėjimo, šias Kalėdas atsisakė kalbėti viešai per radio Kalėdų dienoje, kaip protestą prieš tautų neapykantą ir Maldos Apaštalavimo draugijai pavedė ypatingai melstis kad meilė Dievo ir artymo žmonyse praplįstų.

Dorą laikraštį platinti — gerą darbą skatinti.

Katalikų spauda — dvasios nauda.